

Драган Симовић

AXIS MUNDI БРАНКА КУКИЋА

Б. Кукић: ОНАЈ, песме; Матица српска — Н. Сад 1981.

Док ишчитавам збирку песама Бранка Кукића — »Онај«, сетих се Хесеове поеме у прози (неки то називају романом) — »Демидан«. Дакле, у тој Хесеовој песми говори се о Абракxасу, о божанству које у себи (и собом) сједињује Добро и Зло. Мислим да нисам случајно поменуо Абракxаса, пошто је Бранко Кукић један од оних данас веома ретких песника, које називам мистичарима, у изворном (наравно) значењу те речи. Мистичар лирике вокације — Б. Кукић, од прве до последње песме покушава да идентификује Душу, опевајући истовремено и њену Таму и њено Светло. Он понире у дубине оностраног, трагајући за другим и непоновљивим искуствима, која чине стварност на једном вишем (несвагдашњем) ступњу.

Онај, за Кукића, јесте оваплоћење Добра и Зла, Љубави и Мржње, Топлог и Хладног; Онај је у исти мах и Бог, демидант, творца, као што је и Нечастиви, Демон, рупител и разградитељ света и универзума. Песник или не жели или не може (а пре ће бити да је по среди оно прво) да нам нешто поближе, одређеније каже о том свом лирском јунаку, о том свом мистериозном лику, који се у свашта, и све, преиначује, који узима на се разна обличја и лица-маске, збуњујући нас и **избезумљујући** својом појавом, умешношћу, чаролијом, игром...

У првом кругу («Јавје и Сниво»), песник нас поступно уводи у свет Оног, где се Онај најчешће јавља као удвојени лик, вазда у друштву ноћних, мрачних, демонијачних и дијаболичних сила, кроз које се испољава и његова волшебност, мистериозност, магичност. Међутим, Кукић нам нијелином речењу неће ништа поближе рећи о Оному; штавише, он ће низањем имена, приказивањем слика и продубљивањем симбола, гледати да нас више **замашта**, да нас одвуче са правног пута и, да, у крајњем, што спретније **замаскира** свог јунака. Ни у следећем циклусу («Онај») песник нам неће открити ко је тај његов лик, само ће нас што дуље и што даље одвлачити у свој вилајет, у пределе уму недоступне, тајновите. Трећи и четврти круг («Глава» и «Јегиб»), такође остају на равни мистичног, недокучивог, зачуђујућег, тако да ми и даље остајемо **с ову страну**, док је право решење мистерије могуће тек **с ону страну**, изван свагдашње реалности.

Дошавши по последње песме («Јегиб у пољу»), читалац се осећа **»обманутим«** — дано му је да издаље сагледа један свет, у којему му, упркос свим напорима, нема приступа, нема проникнућа. Чини му се да је опет на почетку, код прве песме («Јавје и Сниво»), и, да се он (читалац) вазда креће у зачараном кругу, далеко од су-

штине, далеко од бића песме, далеко од света ове збирке. То се зове **песничка варка, чаролијска игра**, песника мистичара — рећи што више, одгонетати што мање.

Наравно, песничка збирка Б. Кукића има више значења, више равни и разина; овај наш приказ представља само једно виђење, само један покушај тумачења и осветљавања, што ни у ком случају не значи да је потписник овог текста најмеродавнији у изрицању критичког суда. Са једне друге разине, могло би се говорити како у овој збирци има доста од оног што срећемо и препознајемо у нашој стварности, свагдашњи-

ци, у нашем свету. Јер, Онај може бити и неко са улице, као што може бити и пророк, мудрац или убица.

Језик Бранка Кукића, језик ових песама, јесте слојевит и херметичан, ушлетен у симболе, које час прожима а час надилази и надопуњује. Језик је овде у служби поетске магије (не ретко и чисте магије); израз мистичног виђења и поимања света, живота и смрти. Такав језик, песнички говор, код наших песника у последњих стотину година, наћи ћемо још једино у Борба Марковића — Кодера, песника есотеристе, алхемичара и мистичара.